

George Cosbuc, creatia poetica, expresie a existentei si a aspiratiilor poporului roman

Privita in ansamblu, opera lui G. Cosbuc se inscrie printre clasicii ale literaturii romane. Originalitatea poetului se afla in versurile de inspiratie din viata satului, in inventia poetica, in modalitatea in care constiinta artistului se acorda cu istoria existentei si aspiratiile poporului nostru, cu functia social-educativa si estetice a epocii in care a trait scriitorul.

Poezia lui Cosbuc este de aspect monografic : Satul, inconjurat de munti, este surprins in viata lui obisnuita, cu pitorescul lui etnografic. Dincolo de sat, e paraul, lunca ,campul, cu holda, vuiet de codru si dumbrava. Satele, reprezentabile, sunt ale satului transilvanean, ale locurilor de bastina ale scriitorului, specialitatea sub aspect uman, este a intregului nostru popor.

Sunt, in poezia cosbuciana, momente din viata satului. Optica e taraneasca, elementele, resorturile intime ale gestului, vorbei sau simtirii rustice. Imaginea satului se comunica astfel prin oameni, prin modul lor de existenta, cu bucurii si necazuri, cu aspiratiile lor de implinire. Satul lui G. Cosbuc este o entitate sociala si nationala cu pitoresc geografic si etnografic, cu datini si credinte, cintec de dor, dar si de razvratire sociala si de lupta pentru libertatea si demnitatea nationala.

1.) Poezia iubirii si a naturii. Cele mai multe dintre poeziile lui G. Cosbuc sunt erotice. Lirismul poetului este insa obiectiv, in sensul ca poezia exprima sentimentele flacaului sau ale fetei, in criza erotica a virstei, a nelinstilor tulburatoare si a dorurilor de implinire. Vibratia lirica a poetului se comunica prin ceea ce poezia evoca sfiala, candoare, saga, incertitudini, patima sau vrajba.

Decorul este rustic, iar idila rezulta din manifestarea elementara, spontana, a instinctului erotic. De un spectaculos folcloric, ea se desfasoara reanic cand la o poveste de dragoste, pe care o recunoaste flacaul sau fata, idila devine balada. Criza puberala este ilustrata in poezia La oglinda. Fata e singura in casa, caci " mama-i dusa-n sat ". in fata oglinzii, desprinsa din cui, isi priveste chipul si este surpinsa, naiv-nedumerita , pentru ca se vede frumoasa. si-a pus naframa, floare la ureche si-i place cum arata.

"Ma gandeam eu ca-s frumoasa!
Dar cum nu! si mama-mi coasa
sort cu flori,minune mare
Nu-s eu fara ca oricare,
Mama poate fi faloasa
Ca ma are."

E inocenta si gratie copilareasca in ceea ce-si spune si gandeste fata. stie multe, dar "nu cum stau cei dragi de vorba Gura-n gura ". si, cochetand in fata oglinzii, isi inchipuie cum o va imbratasa flacaul.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

"Bratul drept daca-l intinde
Roata peste brau te prinde
si te-ntreaba: Draga strangu-l?
si tu-l certi ,dar el ,natangul ,
Ca raspuns te mai cuprinde
si cu stangul."

De aceea ca sa se convinga ca nu mai este ceea ce a fost, isi pune salba, brau, de toate, ca sa vada cum i-ar sta nevasta. Acestea sunt gadurile intime ale fetei. Poetul sugereaza starea ei suflteasca, curiozitatea juvenita, incantarea, teama de a nu fi descoperita, graba inocenta de a face ordine, cand isi da seama ca mama se intorsese si e in ograda. Fata de la oglinda, in alta iposteza feminina e Rea de plata. Ea vine de la moara. Punandu-si sacul jos in ulcioara, nu-l poate ridica. Ca sa i-l duca acasa, flacaul cere plata trei sarutari. Dar fata se tocmeste:"Ca-s scump,ca ea nu poateCa prea sunt multe trei"

Cu doua se-nvoieste: plateste unul , pe celalalt promite sa-l dea pe inserat, desi flacaul stie ca-i va duce sacul pe-un singur sarutat.

Pina sa iubeasca cu adevarat, impulsul erotic este mai mult saga; siretenia fetei ,instinctiva, cheama si refuza, nedumerind naivitatea flacaului:"Nu te-ai priceput! Am fost rea si n-as fi vrut Sa te las,ca alta fata

Sa ma strangi tu sarutata.Dar m-ai intrebat vreodata?Ma-nvingea sa te sarutEu pe tine ! Pe-ntrecut Chip catam cu viclenie,Sa te fac sa-ntrebi,si mieMi-a fost luni intregi manieCa tu nu te-ai priceput!"

in poezia Nu te-ai priceput poetul surprinde obida fetei care s-ar fi vrut sarutata de flacaul iubit, dar acesta a ramas insensibil la trairile sufletesti ale fetei, nu s-a priceput.

Exista insa, in eposul erotic cosbucian , si poezii in carte dragostea naste durere.

in Cantecul fusului, de pilda, e glasul inlacrimat al unei iubiri pierdute. O plange jeluind o fata parasita de cel ce i-a fost drag. in cantec isi descarca suferinta, iar cantecul e suflet ravasit de ceea ce acum o infioara. Aducerile- aminte ii sporesc durerea, si cand se lasa inserarea si bate vantul pe afara, si cand priveste ceata morii sau cand asculta duiosul fosnet al frunzelor de plop.

in alte poezii, insa, momentele critice nasc indijire in sufletul fetei sau a flacaului cu inima indurerata.

in Dusmancele, o fata saraca, insa frumoasa si harnica, se plange mamei sale ca-i sta in cale, pentru Lisandru al ei, o fata bogata, Leana, hada, rea, birfitoare.

in durerea fetei biruie gandul ca flacaul va ramane al ei, ca dragostea adevarata nu se impiedica de saracie: " Ca boii-s buni, bine-i bogata; Dar daca pui flacai odata S-aleaga dinsii cum socot O fata; Bogata-si pupa boii-n hot imbatranind cu boi cu tot! ". Aceeasi atitudine hotarata impotriva mentalitatii dupa care casnicia se intemeiaza, cand flacaul sau fata sunt saraci, pe zestrea celuilalt, mai bogat, o exprima flacaul din poezia Numai una. Acesta, iubeste " Numai una " si-asa saraca

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

cum e ea, ar vrea s-o stie nevasta sa, si e in stare sa infrunte pentru ea oprabiul satului ai al intregii familii. Oricare ar fi insa ipostaza, ea intruchipeaza vitalitatea poporului nostru. Poetul, obiectand, traieste emotia si a comunica firesc, fara artificiu, in stil direct, in expresie taraneasca, ridicata la rang de poezie.

Homografica este si poezia naturii: "grupata pe indeletniciri omenesti, e sociala, calendaristica " (G. Calinescu); social - prin rusticitatea indeletnicirilor, care leaga pe om de naturas calicularistica - prin imaginea anotimpurilor, ce sugereaza miscarea ciclica, sociala, a vietii satului. Cosbuc e mai putin pictorial decat V. Alecsandri; poetul sugereaza insa privelisti de larga perspectiva, fixand in centrul in centrul tabloului modul de existenta al tatanului. in natura lui Cosbuc e viata rustica, bucuria de a trai optimismul ce naste dar de viati si de munca. Mai izbutite sunt poeziile care canta vara si iarna. Poate nu intamplator poezia Noapte de vara deschide primul volum de versuri al lui G. Cosbuc. inaintea baladelor si a idilelor. Sugestiv e tabloul vietii campenesti si al satului, surprins in inserare si in linistea noptii.

Noaptea de vara se constituie dintr-o succesiune de tablouri, fiecare, in parte, putand constitui motive pictorale, in genul pinzelor lui N. Grigorescu. Amurgul, in iradierea de lumina a apusului in perspectiva departarilor stralucind in luminis, in umbra inserarii, din cidru, deschide tabloul. Imaginile sunt vizuale, iar perceptia este auditiva, in alte tablouri, pe masurp ce ne apropiem de sats carele, scartiind de povara roadelor culesului, mugetul turmelor ce se indrapta spre sat, flacaii, haulind pe lunca; apoi nevestele, cu cofita la rau, si fetele, " cu poala-n brau ", de la secerat!

Satul e zugravit in datinele indeletnicilor inserari; fiecare element sugereaza rosturile gospodaresti si, prin schombarea perspectivelor, scurgerea timpului , pana se aseaza noaptea peste satul adormit.

Tablourile sunt bucolice, impresia de farmec se comunica prin insunarea detaliilor si miscarea ce se stinge o data cu lasarea noptii . Impresia de liniste, de calm nocturn e admirabil sugerata in ultimele versuri: " Dintr-un timp si vantul tace Satul doarme ca-n mormant Tatu-i plin de Duhul sfant: Liniste - n vazduh si pace Pe pamant Numai dorul mai colinda, Dorul tanar si pribeag. Tainic se- ntalneste- n prag, Dar cu dar sa se cuprinda Drag cu drag ".

in faptul zilei, in miez de vara, din poezia Miezul Verii, privelstea e alta. De prea multa caldura: " O farie nesfarsita Dintr-o panza pare calea, Printre holde ratacita Toata culmea- i adormita, Toata valea ".

si totusi, in tabloul acesta torid, in care " nu se-ngana nici o boare ", emotioneaza imaginea unui gest de mama, truditore a pamantului. E o femeie sarmana strangand la piept copilul in scutece, grabeste sa ajunga la fantana. A ajuns. isi lasa odorul pe pajistea saraca, se pleaca, scoate apa, racoreste obrajarul copilului, bea si ea, si- apoi, franta de arsita, il hraneste, in timp ce pe dealuri, e liniste " ca- ntr- o manastire arsa Doru si arinii de pe maluri si caldura valuri- valuri Se revarsa ".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Cu perspectiva mai larga, poezia Vara este un imn inclinat frumusetilor perene aletarii, ale pamantului romanesc.

Ne imaginam poetul privind pe undeva, dinspre campia cu holde de grau, Ceahlaul, simbol al maretiei si straja de veacuri pamantului si spatiului romanesc, si simtim emotia coplesitoare a unuia gand as poetului, din sentimentul de contopire a finntei sale cu meleagurile strabune al patriei: " Mi- e inima de lacrimi plina ", exclama poetul, pentru ca natura, atat de frumoasa a tarii " ... s- au ingropat mereu Ai mei si- o sa ma- ngrop si eu O mare e, dar mare lina Natura, im mormantul meu, E totul cald ca e lumina! ".

in poezia Iarna pe ulita privesc este pictural- narativa. in prim- plan, se afla un copil care urca anevoie pe ulita troienita, matutand zapada cu haina- i in care pot sa- ncapa cinci ca el ".

Frematand de insufletire, de la sanus, alti copii mai mari inchid drumul " micului Barba- Cot ", facand haz de caciula lui, ce li se pare " cat o zi de post ". O batranca, incuisa peste cojocul rupt cu sfori de tei, scoate copilul din harjoana celor mari, invartandu- se cu batis, atarita.

Ca si in alte poezii, si in Iarna pe ulita, compozitia e dinamica si exceleaza prin imagini de miscare, prin ritmul clar alert, ce muncind o molipsitoare bunavoie si bucurie spontana, nevinovata.